

LIEDOSSA LUENTO HYLYISTÄ

Liedon seurakunnan toimintatorstain iltapäivässä on tällä kertaa mukana Liedon museo pitämällä luennon hyllyistä:

to 23.11.2017 klo: 12.15 – 12.55 uudella seurakuntatalolla.

Meriin jääneet – Metallisen laivanhyllyn historiaa ja nykyisyyttä -luennolla perehdytään metallirunkoisen laivan syntyhistoriaan ja kehitykseen sekä pohditaan mitä tietoa hyllyistä voidaan saada, minkälainen hylky on muinaisjäännöksenä ja miten hylkyihin yleisesti ja populaarikulttuurissa suhtaudutaan.

Noin 40 minuutin pituisen luennon pitää museon harjoittelija Milla Airosalmi.

Liikkuminen on esihistoriasta asti ollut olennainen osa ihmisten elämää. Yksittäisten ihmisten ja yhteisöjen on täytynyt liikkua riistan perässä, käydessään kauppaa naapureidensa kanssa ja vaihtaessaan asuinpaikkaa. Vesireitit ja merenkulku olivat ennen nopein tapa päästä paikasta toiseen sekä helpoin tapa kuljettaa kooltaan suuria lasteja. Laivanrakennustaitokin on syntynyt jo esihistorian aikana, ja vanhin tunnettu alus on noin 4 500 vuotta vanha.

Nykyään meille kaikille tuttu metallirunkoinen laiva on laivanrakennuksen historiassa nuori keksintö. Rauta otettiin osaksi laivanrakennusta vasta 1800-luvun toisella vuosikymmenellä, josta alkoi nopea muutos puurakenteisista laivoista kokonaan metallirakenteisiin. Muutos mahdollisti laivojen koon kasvun sekä moottoroinnin, mutta lisäsi myös onnettomuuksien määrää eritoten kokorautaisten laivojen alkuaikoina.

Maailman merien tunnetuista hyllyistä suurin osa on metallirunkoisia. Tämä johtuu ensimmäisestä (1914–1918) ja toisesta (1939–1945) maailmansodasta, jolloin upotettiin suuri määrä metallisia sotalaivoja sekä siviilialuksia. Näitä hylkyjä on Itämeressäkin Suomen aluevesillä vähintään 80. Lukumäärä on todennäköisesti suurempi, koska kaikkia hylkyjä ei vielä ole tunnistettu tai löydetty.

Muinaisjäännöksenä laivanhylky on mielenkiintoinen historiallinen tutkimuskohde. Merenpohjaan päätyneet hylkyt ovat aikakapseli, jossa esineet säilyvät paikoillaan usein koskemattomina. Tutkimuksilla voidaan selvittää, mikä johti onnettomuuteen, ja pitävätkö historialliset todistajan lausunnot paikkaansa. Samalla on myös mahdollista saada näkökulmaa laivan miehistön elämään, aikakauteen ja laivanrakennukseen.

Siinä missä hylky säilyttää lastinsa, merimiesten henkilökohtaista esineistöä sekä tietoa rakennustekniikasta, niin yhä useammin myös vainajia. Sukellusharrastuksen suosion kasvaessa takeet hylkyjen koskemattomuudesta ja hautarauhaa kunnioittavasta tutkimuksesta eivät aina ole vedenpitäviä. Populaarikulttuurin sisällä fiktiossa historialliset laivojen hylyt ovat vain äkkirikastumiseen johtavia aarteiden säilytyspaikkoja. Tästä syystä usein mielikuvissa kaikki hylyt, olivat ne sitten vanhoja tai nuoria, ovat kullalla ja hopealla silattuja.

Osoite: Uusi seurakuntatalo, Kirkkotie 15, 21420 Lieto

Lisätiedot:

Liedon museo

Leena Viskari, museonjohtaja

puh. 050 535 6212

info@liedonmuseo.fi

www.liedonmuseo.fi